

СВОБОДА SVOVODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОВОГОДІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В З'ЮДНЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ РИМ XXXIX ЧИСЛО 171. ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ., ПОНЕДІЛОК, 25-го ЛИПНЯ, 1921. VOL. XXXIX. No. 171. - JERSEY CITY, N. J., MONDAY, JULY 25, 1921. THREE CENTS

До Ч. 368 през. Д.

СКЛАДАЙТЕ

ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

До Вас, Уроменці Східної Галичини, деб Вас не кинула доля, звертаємося отим в справі позички для Оборони нашої Рідної Землі. Звертаємося перший раз, хоч та Наша Рідна Земля вже третій рік стогне під найтяжшим ярмом, якого досі не знала ніяка країна. Там у Східній Галичині гинуть, забувають у польських лубках і темницях наші найкращі люди, натовані Поляками до смерті! Там у Східній Галичині вирубують польські мандари до сорочки наших селян і робітників! Там у Східній Галичині волочать польські жовніри кінями, наші осирочені жінки і діти! Там у Східній Галичині не допускають Поляни до університету нашої молоді вже третій рік! Там у Східній Галичині вигублює Польща ціле наше плем'я!

Престимими словами подаємо Вам до відома цю страшну правду і кличемо до Вас: Нехай кожний з Вас причиниться до вирвання Рідного Краю зі страшного польського ярма. На цю велику ціль треба фондів. А ті фонди можуть і повинні зложити ті, що не сидять у польській тюрмі.

Політична акція в справі визволення Галичини вимагає дальшої невиспущої дипломатичної і політичної праці за кордоном. Однак як раз тепер вичерпалися наші фонди. Їх прибутків не було жадних, та ще міліони треба було посилати на вкращення долі наших мучеників в ярмо. Цілий світ інформували ми до цього про нашу визвольну боротьбу та про те, що діється у Східній Галичині, і таки добилися того, що Союз Народів узнав Галичину як окрему від Польщі державну територію. І як раз тепер треба справу довести до кінця: до міжнародного визнання незалежної Галицької Держави та впровадження її в життя! Тому тепер треба скріпленої політичної і дипломатичної праці, щоб osiąгнути на ділі незалежну Галицьку Державу, в якій всі її народи матимуть повну свободу.

ДЛЯ ОСЯГНЕННЯ ПОТРІБНИХ ФОНДІВ ПОСТАНОВЛЯЄТЬСЯ:

1. Згідно з рішенням Президента Галицької Української Національної Ради з 21, червня 1921 р. ч. 368 Пре. Д. розмістується Позичку Національної Оборони в висоті СТО ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ.
2. Позичка Національної Оборони являється десятилітною, уморимою і 6-відсотковою.
3. Записи на позичку Національної Оборони відбудуватимуться через зложення відносної ноти в готівці на ТИМЧАСОВІ ПОСВІДКИ в бірках легітимованих до цього українських Установ а то: кредитових товариствах, банках, союзах і пр. організаціях, оголошених нашим представництвом в Америці в тамошних українських часописах.
4. На основі тимчасових посвідок видаватимуться дефінітивні довжні записи без ніяких доплат у цих самих інституціях, які видали тимчасові посвідки.
5. Довжні записи виготовлені на 5, —, 10, —, 25, —, 50, —, 100 — долларів будуть підписані фінансовою Комісією і Контрольною Комісією Галицької Національної Ради.
6. Від довжних записів Позички Національної Оборони платитимуться відсотки по 6% від сто на рік, починаючи від 6-го місяця після переярняття влади правим правительством на території Галицької Республіки, в ліричних ратах 1, червня і 1, грудня кожного року.
7. Право в довжних запису Позички Національної Оборони гасне в наслідок заданення: що до відсотків по трьох роках, а щодо капіталу довжного по тринадцять років, числячи від реченця платності.
8. Позичку сплатиться протягом десяти років від часу переярняття влади правим правительством на території Галицької Республіки через вилісування. Лісування відбудується в грудні і кожного року, а сплату вилісованих записів переводиться 1, червня, що одлувати-ме після вилісування. Вилісовані серії будуть оповіщені що року в урядовій часописі.
9. Перше лісування відбудеться до двох ліл після переярняття влади правим правительством на території Галицької Республіки.
10. Кожного часу може бути піднесене число вилісування. Таюж може бути скасована остання нота Позички Національної Оборони без вилісування придержувачися трьохмісячного реченця виповнення. Виповнення оповіщується в урядовій часописі.
11. З днем платності вилісованих довжних записів нічниться дальше їх опроцентування і тому при відборі вложеного капіталу мається звернути разом з довжними заданями таюж всі приналежні до них нулони.
12. Ті, що зложать Позичку Національної Оборони що найменше в висоті: СТО долларів, будуть мати:

- a.) право первенства в набуванню землі при парцеляції;
- b.) полених привчбудові своїх осель і при мелоратції ріл, та інші управнення, що будуть признані правительством на території Галицької Республіки.

В часі, коли рїшається доля Українського Народу, нехай ніхто не оставить на своїх сумлінно грїха, що не причинився до освобождения Рідного Краю.

Може якраз його грїх буде тою лентою, що поможе нам видержати до кінця і слушній боротьбі за справедливість і свободу.

ВІДЕНЬ, 23, червня 1921.

ДР. ПЕТРУШЕВИЧ, вл. р.

Президент Галицької Української Національної Ради.

(Печать)

1. ДР. КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ, вл. р.
2. ВОЛОД. СІНГАЛЕВИЧ, вл. р.
3. ДР. ОСИП НАЗАРУК, вл. р.

4. СТЕФАН ВИТВІЦЬКИЙ, вл. р.
5. ДР. РОМАН ПЕРФЕЦЬКИЙ, вл. р.
6. ОСИП ГАНИЧАК, вл. р.

7. ДР. СЕЛЕЗІНКА, вл. р.

За Фінансову Комісію:
МИРОН ГАВРИСЕВИЧ, вл. р.

За Контрольну Комісію:
ОЛ. СЕРОЧІНОВСЬКИЙ, вл. р.

МАЮТЬ ПУСКАТИ ІМІГРАНТІВ ЗА БОНДАМИ

ВАШІНГТОН, 22. липня. — Імігранти, що приїхали до З'юднених Держав в місяць липня понад сум, призначену для них на сей місяць, будуть допущені до країни за бондом (запорую, кашею) і будуть почислені на ружном чисел за сей відлілий рік. Таюж завву будять Гасбенд, генеральний компіенсер іміграції.

Він завнав таюж, що від часу, як іміграційні власти почали подавати корабельним підприємствам число імігрантів, які можуть ще бути допущені з кожного краю, іміграційні власти не мають вже більше великих клопотів з надвикликом. Все таки сею місяця уже прибуло за багато імігрантів. Туреччина, Греція, Палестина, Австралія і Нова Зеландія перевисили уже признані їм законно число.

ЗАКОН ПРО ОХОРОНУ МАТЕРІЙ.

ВАШІНГТОН, 22. липня. — Сенат ухвалив нині законопроект Шепарда про охорону матерій і немолоят.

Перед ухваленням прийшло до гортної дебати межки протинниками та прихильниками законопроекту. Сей законопроект ухвалює на чіль охорону матерій і немолоят 1,480,000 долларів, але се лише перша рата сум, що має бути видана на се. Шлюю акцію має заріджувати спеціальне бюро, що називається Федеральним Бюром Дітей.

Протиник сей законопроекту, сенатор Рїд подав був внесенне, щоб законопроект називати „Законопроект, який організує раду незаконних дїтей, що хочуть учини матері, як мається виховувати дітей“. Не слані настав загальний смїх, але внесенне відкинено.

Законопроект переходить тепер під обрядя палати посла.

СПРАВА ЗНИЖЕННЯ ПОДАТКІВ НА СПІДУЮЧИЙ РІК.

ВАШІНГТОН, 22. липня. — Секретар (міністер) скарбу Мелон виступав перед конгрессним комітетом прихолоді і завнав, що в спідуючій році буде тяжко зменшити податки, бо сеїм амеріканський уряд буде потребувати коло 4 мільярді долларів.

Ч. 1153 — 21.

СВІТЛИХ УПРАВ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ВСЕГО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В АМЕРИЦІ.

У відозві з 20. вївня с. р. до всего українського Громадянства в З'юднених Державах Америки просив я Вас, щоб Ви піднесли рішуче домагаючи перед державами антанта: НЕГАЙНОГО УСУНЕННЯ ПОЛЬСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ ЗІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ ТА ВИЗНАННЯ ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГАЛИЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ.

Наша справа приходить по вирішенню Горішнього Шлясько та Вильня (середньої Литви) на чергу нарад Найвисшої Ради Міррової Конференції.

Щоб рішення в справі Східної Галичини вийшло по дучі багянь українського населення і Східній Галичині, є konieczною потребою передати для нашої справи п. Президента З'юднених Держав Америки і його Урл.

А щоб наша Галицька дипломатичне представництво у Вашингтоні могло ще цілком osiąгнути, конечно для него доврє і допомога всего нашего Громадянства, його провідників і організацій на місці.

З оторою просьбою звертаємо отим до всего нашего Громадянства передусім до провідників наших організацій в З'юднених Державах: а шлюмо допомогти в заходах нашего представництва, що ми визволити наше населення з тяжкої неволі польського наїзнання, та добути визнання самостійної Галицької Держави.

За всі патріотичні заход і жертв нашего Громадянства в Америці, які воно підіймає для ратунку натованой нашої вітчизни — пересилаю Вам найгорячішу подяку.

Відень, 31. мая 1921.

(Печать)

ДР. ПЕТРУШЕВИЧ, вл. р.
Президент Української Національної Найвисшої Ради Галицької Республіки.

ДР. КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ, вл. р.

Уповноважений Урядом Спарз Загородних Галицької Республіки.

УСЯ НІМЕЦЧИНА ПІДНИМАЄТЬСЯ ДО ПРОДУКТИВНОЇ ПРАЦІ

НЮ ЙОРК, 23. липня. — Повернувшись тут по кількотижмісний обїзди по Німеччині і Австрії президент амерікансько-німецького запомогового комітету, в розмові з представниками амеріканської преси, сказав про сегодішню Німеччину таке:

Шла Німеччина — се один великий, живий варстат праці. Майже всі фабрики вже в руку. В деяких галузях промислу відчувають подекуди брак сирих матеріалів, тому в таких фабриках праця не йде ще в повній силі. Наслідком сей причини є ще сегодня в Німеччині около 400 тисяч безробітних, які дістають поміч від правительства. Загально робітників зарабляють доволі добре, так що можуть достаточню удержатися навіть при значній дорожнечі, яка тепер панує.

Платня некваліфікованого робітника вносить до 300 марок тижнево, ремісники і кваліфіковані робітники зарабляють від 350 до 500 марок в тиждень.

Є поміччальні, що при усуненню лєх браків, які спинують ще доси продуктивну силу німецького промислу, висота зарібік німецького робітника піднесеться скоро до лярної передвоєнової стоепи доброту.

В Австрії відносини піл сям зглядом є вєстєрє гортні, хотия і тут поміччється значний зворот до лучшего. Сила нуті австрійської кортеї є тепер вєстєрє визина від німецької маркки, а чини життєвих продуктів є ще найменше в Австрії так висоті, як є в Німеччині.

ІРЛАНДІЯ ПЕВНА ОСВОЄ ПОБІДУ.

ДОБЛІН, 23. липня. — Президент Ірландської республіки Де Валера враз з члєнами Ірландської депутатії, повернувшись сегодня з лондонської конференції.

В Добліні, столиці Ірландії, товня народа уладині делегаші ентузіастичні повстання. До зібрання мас президент Де Валера вголосив промову, в якій сказав, що коли Ірландський народ далі буде з такою енергією обстоювати при своїх жаданнях, як в послідній двох роках, Ірландія віднесе повну побіду в кождім напрямі.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1888.

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1917. Acceptances for mailing at special rate of postage provided for in Section 1109 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

PEREPLATA.	
Three cents the copy.	Полрокою число три центи.
One year \$3.00	На рік \$3.00
Six months \$2.00	На пів року \$2.00
Three months \$1.00	На три місяці \$1.00
Foreign and Jersey City Rates:	В Далекому Краї і заграниччю:
One year \$10.00	На рік \$10.00
Six months \$7.00	На пів року \$7.00
Three months \$4.00	На три місяці \$4.00

Telephone "Свобода": 498 Montgomery, Tel. U. N. Союз: 1888 Montgomery.

3 Канада намагається вислати гроші лише з 2-х Foreign Money Order. Адреса: "СВОБОДА", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

НАРОД СОБІ.

Лише народ може виратувати себе. Жадні зухвали одиначі, або поодинокі групи або партії не владять нічого, як за ними не стане все загад, цілий народ. Поділ з мінущими як надто ясно показують, що всім поряди одиначі, або поодинокі групи людий підлягають, як за ними не дивуватиме маси народні.

В недавній світовій війні Німеччина була здоломана Бельгією, Сербією, Чорногорією. Але що за своїми краями став увесь народ бельгійський і сербський; перед наїзником не угнувся, — ті краї вижили всімі кінцями побитою.

Велика Британія вийшла і нагнала маленьку Ірландію сім соток літ, але що в обороні її волі стояти і стоїть увесь ірландський народ, — ніні Велика Британія простягає йому братерську руку до помириння.

Такусаму неодолю не, сбуває вже довгі віки, а по світовій війні вже третій рік Галицька Україна, яка рівно з другими народами освободилася була з львівсько-австрійського ярма, а яке потім відновлена паршива варшавська Польща знова розбром на неї наложила.

Се тяжке ярмо львівських опришків важно гніте групи скривджених і зруйнованих народів Галицької України. Однак віт, той прибутий надлюдський терпінням народ, не угнувся, не подався, не піддався, але гордо держиться, всіми силами опираючись варшавській наїзничі.

Правительство Галицької України як було за ішими краями, нападеними ворогами, є на чужині, відки боронить перед світом найвісвітші права свободи того народу, котрий його вибрав і поручив йому вести державну керму.

Же третій рік воюю поща Галичичню, прогнане з рідного краю наміром ворога-Ляха. Весь той час воно чесно і достойно боронить рідний край. Ніколи не уступило перед ворогом ані на волос.

Тимчасовим осідком галицького правительства є Відень. Має воно свої представництва у всіх більших державах і своє відіско в Чехословаччині.

Одначе в третьому році поза межами рідного краю галицьке правительство осталося без жадних фінансових засобів. Се грозить кінчицею звиненням його діяльності.

Галичина, хотий одностороню стоїть за своїм правом; і законним урядом Петрушевщина, не може дати йому матеріальної помочі, бо вона сама її дуже а дуже потребує.

В такому випадку держ грошеву недостатку могло би статися такше нещасте, якого Галицькій Україні хотий Ляхи, іменю, що вона не мала би перед світом свого правового і законного правительства, а тільки правительство наїзника, правительство польське.

Від собо нещастя, як сказано, не може виратуватися самий народ Галицької України.

Аде в тім нещастю є шасте, що часть того народу є на еміграції в Америці і та часть, хвилемо може виратувати свій нападений старий край, давний його правительство таку поміч, якої той край в нинішню хвилю не може дати.

В українських газетах в Америці оголошує правительство Петрушевщина державну позицію серед України. Отже тепер ми всі маємо нагоду не криком аде ділом показати, чи ми є за свободою свого краю, чи за польською наїзничю.

Хто є за-свободою свого краю, той купить бонд і дасть позицію правительству Галицької України, а тимчасим покаже і Галицькій Україні і цілому світові, що є у своїм світі, які стоїть в обороні свободи Галицької України і не дасть її жадним злодичним злотпатам.

Хто-ж є за польською наїзничю, той не купить бонда і буде проти позиції агітувати. Тим він поміч Польщі і польському законному над нашим краєм.

Але ми віримо, що захк Янкович і Демичукич в Америці не будуть блідше як в Галичині.

Американські Українці вміють цнвити свободу і цевно хотий і і для свого краю, а розуміють велику правду, що лише народ може себе виратувати, всі як один стануть лавою і підпруть ширю українську державну позицію, так як сого по на старий край сподівається.

Волі, слава, сила
Видіркують мірою борби:
Лич в кого праця потім сяк зросла,
На верх той видіється в темній юрці.

Та праці сеї, маю, в нас так мало!
Лежить обломом лан широкій тай.
А кілька нас всю силу спрацювало,
Щоб жити без диків, в которій чуждї!

Іван Франко.

ДИПЛОМАТИЧНЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКОГО (ГАЛИЦЬКОГО) НАРОДНОГО РЕПУБЛІКИ В АМЕРИЦІ.

II фін.-торг. Відділ. Ч. 5 — 21.

ДО УКРАЇНСЬКОГО ТРОМАДІАНСТВА В АМЕРИЦІ!

На основі рішення Президента Галицької Української Національної Ради з дня 21 червня 1921 р. ч. 368 през. Д. розписано на Америку в цілі здобуття і закріплення незалежності Галицької Держави ПОЗИЦІЮ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ, якої першим випуск виводить СТО ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ.

Парування цієї позиції поручено ФІНАНСОВО-ТОРГОВЕЛЬНИЙ МІСІТ, яка входить в склад нашого Дипломатичного Представництва в Вашингтоні та урядку тамже як: Відділ II.

Хто хоче підписати Позицію Національної Оборони нехай переіше відділку вмоту через поштовий «моній ордер», або «Еко-пресс моній ордер» або в «Редістер ледтер» до фінансово-торгівельного Відділу на адресу: DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA (2-nd Dept.) 1901 Columbia Road, N. W. Washington, D. C. та подасть своє імя та точну адресу. По одержанню готівки перешлеться йому сейчас ТИМЧАСОВИЙ ДОВНИЙ ЗАПИС.

Ті що наїзничать до яких небудуть українських товариств можуть підписувати позицію через свої товариства. Імена уповноважених до цього товариства будуть оголошені в тутешніх українських часописах. Членів «Українського Народного Союзу» в Джерзі Сіті, Н. Дж., «Провідня» в Філадельфії, Па., «Українського Робітничого Союзу» в Сирентоні, Па., Укр. Нат. Діеції та «Згоди Брацтва» в Оліфанті, Па., просимо підписувати позицію через свої Відділи, бо так порозуміння зайшло між нами а центральними Удравами цих організацій. Поодинокі відділи ті організації одержать від Центрального Управління потрібні до збирання Позиції пояснення та готіві друковані листи, які по виповненню належить переслати враз з готівкою до фінансово-торгівельного Відділу, повідомляючи про це рідночасно Управу Центральної Організації. В тім повідомленню належить подати, хто є членів Відділу та на яку суму підписав Позицію Національної Оборони.

Звертаємо увагу, що тільки ті організації зглядно їх Відділи та ті приватні особи будуть уповноважені до збирання складу на Позицію Національної Оборони, які одержать на це від нас відповідне уповноваження та яких імена подамо до загального відіама.

Хто буде в Вашингтоні може підписати позицію в фінансово-торгівельному відділі, де по зложенню готівки видається йому сейчас тимчасовий довший запис.

При рідних торжествах, товариських сходинах, забавах, прогулях і т. п. просимо уповноважених до зборів Позиції Національної Оборони збирати крім підписів ще і дрібні добровільні датки, за які видається тимчасовий довший запис на імя та в користь цієї організації, якої уповноважений переводить цю збірку.

За всіма інформаціями та порадами належить звертатися до фін.-торг. Відділу нашого Дипломатичного Представництва в Вашингтоні.

В Вашингтоні, дня 21. липня 1921 р.
ЗА ФІНАНСОВО-ТОРГОВЕЛЬНИЙ ВІДДІЛ:
ДР. Р. БЕРЕЗОВСЬКИЙ, ДР. Л. МИШУГА,

ЩО ЖДАЛО БИ ГАЛИЧИНУ ПІД ПОЛЬЩЕЮ?

(З книжки Михайла Лозинського: За Державну Незалежність Галичини).

Відповідь на се питання виліває з історичного відношення Польщі до Галичини.

Від початків історії Польща змагаєла до опанування Галичини. А що якийсь край можна опанувати — тільки той, коли зніщиться в нім елементи, які є носителями ідеї його державної незалежності, то Польща, завоювавши Галичину, старалася всіми способами винищити в ній ті українські елементи, які були носителями української державної думки.

В теперішніх демократичних часах носителями державної думки являються народні маси, отже ціла нація.

Тому, коли-б Галичина остала під Польщею чи на основі мінатиди, чи на основі прилучення її до Польщі, — Польща бде старатися винищити в ній все українське населення.

Коли Польщі під Австрією находили способи продовжати супроти українського народу Галичини ту політику винищування, якої вона давна польська держава; коли сучасна Польща занявши Галичину з припоруванням Найвищої Ради, вступив всім поняттям міжнародного права брутально тоді до права українського народу і всіми способами, якими розпоряджує державна власть, винищити його, — то можна собі уявити, як виглядала би режім винищування українського народу в Галичині, коли-б вона опинилася в ній безбудь форми під Польщею.

Політика даної Польщі супроти українського народу, політика Польщі супроти українського народу в Галичині під Австрією та якіні передосмі теперішній польський окупаційний режім в Галичині ясно вказують способи, якими Польща, відставши Галичину старалася би

осунути свою цілі; винищення українського населення і сполучення свого історичного українського краю.

Така доля же Галичину на випадок прилучення її до Польщі, незалежно від форми, в якій се наступило би, і від прав, які Польща була би приумешена державами антагисти запроучити українському народові.

Моя Польки під Австрією находили способи проломляти основні закони австрійської конституції в користь свого панування над українським народом; коли Польща, як воєничий окупант Галичини, не мавши в ній правної власті, уживає всілякі описані способи для винищення українського населення тоді, коли Галичина була би їй правно виділана! Всі заперуки були би безвартим «листом паперу», який Польща безцеремонно і брутально передера би.

Тепер, коли Галичина не є частю Польщі, ніякий протест і апеліт законного українського правительства Галичини до держав антагисти не змогли ані на дрібку зм'якшити страшного польського окупаційного режіму.

А коли-б Галичина була виділана Польщі, тоді винищувального українського народу навіть не дійшов би до цивілізованого світа. Польща завдяки би його у своїх границях творюмо і підвинуло.

При сім треба взяти на увагу також соціальні і економічні відносини, які тоді запанували би в Галичині. Зв'язана з такою фінансово зруйнованою державою, як Польща, — позбавлена всякої епкі, а навпаки звискувана Польщею, —

руйнованою національною боротьбою — Галичина стала би краєм найстрашнішої нужди населення і вульгарному гнізду соціальних рухів, одним словом, націоналізм і соціальнім Балканом в середині Європи.

Очевидно, що з приналежністю до Польщі українській народ Галичини ніколи не погодився би і борюватися би перед винищенням усіми способами.

Тепер українській народ тепер зносить польський окупаційний режім, сподіваючись, що наслідком акції легального українського представництва Галичини перед державами антагисти, Галичина швидко відзискала свободу і незалежність.

Та коли-б се надія завела, і Галичина відстала се під Польщу, українській народ не стерпів над собою польського ярма.

Коли польський гнет над українським народом під Австрією довів до того, що від української кулі згнувся намісник Галичини граф Андрій Потоцький (1908), то можна собі уявити, до яких актів самооборони буде доведений український народ під безсересним гнетом польського держави.

При тім треба мати на увазі, що політичний уклад Східної Європи далеко не перемінлив. Швидко чи пізніше 40-мільйонів український народ стане поважкою політичною силою. До політичної сили апелюватимуть галицькі Українці, винищувачі Польщею. Шо се значить, свого члїте історії національних рухів на Балкані, в Австрії-Угорщині і в Росії.

Польща, анектуючи українські, білоруські і литовські землі готувати не тільки собі долю Австрії-Угорщини, але також Європі нову світову війну.

ЯК В ДАВНІЙ ПОЛЬЦІ.

Польські ксьондзи вибїрають православні і греко-католицькі церкви і перешчуют на польські ксьондзи. (Від давнього кореспондента).

На всіх українських землях, які загараба і римський договорою «правно» закріпила за собою Польща, але страшенно винищуваче українського населення всіми способами.

Колонізація української землі польськими селянами, особливо жовірами і інвалідами польської армії, виховувані не українських дітей-сиріт по польських захоронках і школах у рим-католицькій вірі і польським духом; закладані польськими шкїла, наживані українським товариством і навіть українській православної церкві польської урядової новин; насильне забірание православних і греко-католицьких церков на перешчуваче їх на польські ксьондзи.

Про се останнє хочи ми на писати докладніше. Діється се дуже просто. Польська товпа, під проводом польських ксьондзів, дуже часто охорощувана жандармами, нападає на православні церков, розбиває двері, знеслає образи, ксьондзів перешчуче церков на ксьондз — і справа скінчена. А коли українське православне населення удається до польських властей, ті або нічого не відповідуват, або викручуються тим, що церковний будинок був потрібний на ксьондз для місцевого польського населення, або що його збудував колись польський магнат — і т. п.

Таких випадків по всім Холмщині, Підляшшу і Волині — безліч. Нотує їх сама польська преса. Ось кілька примірів з найновішого часу.

В селі Посадові Томашівського повіту на Холмщині поліцейські солдати напали на православну церкву, викололи Божий Матері очі, апостолам пообтїнали руки і ноги, а Ісусови Христові відірвали ногу, проговорюючи: «Нех скаже до Росії!» Після цього церков перешчуваче на ксьондз.

В берестейській повіті, в парохії Червчаниччї, в селі Вістичі, польська товпа під проводом трьох ксьондзів вдерлася до православної церкви, вилінула ікону, винесла вїлтар, вилінула церковні врата, а всілякі одини з ксьондзів перешчуче церков на ксьондз і виглодав проповідь на тему «вічної побіди ксьондза».

В селі Вербівці, в селі Вербівці, польська товпа під проводом трьох ксьондзів вдерлася до православної церкви, вилінула ікону, винесла вїлтар, вилінула церковні врата, а всілякі одини з ксьондзів перешчуче церков на ксьондз і виглодав проповідь на тему «вічної побіди ксьондза».

Отже сю церкву відібрав від оо. Василіян арбіскупик Теодориччї, Вірменії, відомий як один з шкеспольських політичних провідників.

Як бачимо, в теперішній Польщі діються над українською церквою такі самі наїзничі, які ділялися в давній Польщі.

Гайдабєрг, 3 липня 1921.

Д-р Михайло Лозинський.

ТВІЙ БАТЬКО!

М. М.

Твій батьку, мій синку, за Неньку Україну
Як герой славно жити поможу.
Хотий я вступити в армію і стати воїном.
То ще й я сім собі в славі буде жин.
Батькова мріяла в степу широкую
Весною в квітках пишавше вона.
А вітер до долу квіточки схилив,
Щоб шов з них запах в мочило до сна.
Щоб чути герої, ті, що в могили,
Запах тих цвітів, гарний весняний.
Що спомінає слави дітя хіт,
Хотий я остальє біляво вловлю.
А ти, мій синочку, крайній сирота.
Ще вернеш та хвилю, що жінці з серпами
Ще раз повернувшись на живно святе,
Здуває вітер полми, степами.
І вступу вступу він нам принесе.
Що жінці готий відходять в дорогу,
Щоб скоро січотию до живно святе.
Уже ідуть жінці з гострими серпами
І без відпочинку кождий з них іде.
А з уст їх слась біляво вловлю.
Як від давної тоді не кождий гуде.
А від доростен і ти, мій синочку,
І тебе шлюю я у жєнцїм ряді:
Тоді уважай сину, не схоли з дорості,
Лиш уступай в батька твій і сїдїти.
Синцїм своєю бляхо, серт у рукав крипко—
Держи го, мій сину, з рук не випускай.
Бо тоді загинеш десь під чужим тїмом,
Пропадєш в неволї твій ріднийчий мряй.
І не жодий сил в товариствї своїм,
Тільки живно з ними берис до діля.
А я буду Бога за тебе благодї,
Щоб буда шлювєша дорога твою.
І за тебе, сину, Господь не забуде,
Щасливо повернєш домів живих.
І несея пісню тоді не кождий гуде.
Що ми уже вільні у своїх ділах,
Що ми всі вільні станаємо всі разом,
Що вже се повбули давних, злих часів,
І тоді ми ладний до всієї України
Віршавська розмова в весній спїл.

Ужгород, дня 12 мая 1921.

